

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Cob/237/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113212090
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113212090.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a JUDr. Róberta Bebčáka, v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného zástupcom Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: G. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. N. XXXX/XX, XXX XX W. W., v konaní o zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 207 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 9C/224/2013-97 zo dňa 20.03.2014, takto

rozhodol:

Návrh žalovaného na prerušenie odvolacieho konania **z a m i e t a .**

Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 9C/224/2013-97 zo dňa 20.03.2014 vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 207 Eur, úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 207 Eur od 03.02.2010 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zo sumy 207 Eur v sume 0,69 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 9C/224/2013-97 zo dňa 20.03.2014 vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 207 Eur od 30.09.2009 do zaplatenia a vo výroku o trovách prvostupňového konania, podľa ktorého je žalovaný povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 108,39 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 91,89 Eur, ktoré je povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený vo T. C. U., a.s. a z trov za zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 Eur, ktoré je povinný zaplatiť na účet žalobcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, . vedený v R. U., a.s. do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v tejto časti **z r u š u j e a v r a c i a** vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 207 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 207 Eur od 30.09.2009 do zaplatenia, úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 207 Eur od 03.02.2010 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zo sumy 207 Eur v sume 0,69 Eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. bolo rozhodnuté o trovách prvostupňového konania tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 108,39 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 91,89 Eur a z trov za zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 Eur, ktoré je povinný žalovaný zaplatiť na účet žalobcu a na účet právneho zástupcu žalobcu v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že návrhom na uplatnenie pohľadávky v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, doručeným okresnému súdu dňa 28.03.2013, sa žalobca domáhal, aby okresný súd vydal rozhodnutie,

ktorým by žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu zmenkovú sumu vo výške 207 Eur s príslušenstvom. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že indosamentom na zmenke, ktorá je prílohou návrhu, vystavenej žalovaným, boli na neho prevedené všetky práva z tejto zmenky. Podaním doručeným okresnému súdu dňa 31.01.2014 sa k návrhu na uplatnenie pohľadávky vyjadril žalovaný. Uviedol, že zmenka zabezpečovala spotrebiteľský vzťah, pričom ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy o takomto zabezpečení je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, preto žiadal návrh žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.02.2014 sa k uvedenému vyjadreniu žalovaného vyjadril žalobca. Uviedol, že námietky zo zmenky nemôže žalovaný uplatňovať proti žalobcovi - majiteľovi zmenky - pre jeho vzťah s pôvodným zmenkovým veriteľom. Okresný súd uviedol, že právomoc súdov Slovenskej republiky bola v tomto konaní daná podľa čl. 2 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podľa ktorého osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu, pri ktorej právomoci bolo zohľadnené, že žalovaný má bydlisko na území Slovenskej republiky. Príslušnosť Okresného súdu Martin v tomto konaní bola daná oznámením Slovenskej republiky v zmysle čl. 25 ods. 1 písm. a) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“), t.j. že príslušné vydať rozsudok v Európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu v Slovenskej republike boli okresné sudy podľa § 84 O.s.p.. Okresný súd v ďalšom poukázal na čl. 2 ods. 1 veta prvá, čl. 3 ods. 1, čl. 4 ods. 1, čl. 5 ods. 1, 2, 3, čl. 7 ods. 1, 3, čl. 19 Nariadenia v spojení s čl. I § 75, § 76 ods. 1, 2, 3, 4, § 77 ods. 1, 2, § 78 ods. 1 a ďalších rozhodných ustanovení zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového (ďalej len „zákon č. 191/1950 Zb.“) a uviedol, že skúmal návrh žalobcu na uplatnenie pohľadávky a predloženú zmenku. Zo strany žalovaného nedošlo k žiadnym námietkam podľa čl. I § 10 alebo čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb.. Zmenka obsahovala všetky náležitosti požadované zákonom č. 191/1950 Zb.. Bol v nej uvedený sľub žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598 zmenkovú sumu 207 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne z tejto sumy od 30.09.2009. Zmenka obsahovala doložku „bez protestu“, preto majiteľ zmenky nemusí na zachovanie postihových práv pri odopretí platenia zistiť túto skutočnosť protestom pre neplatenie. Zmenka obsahovala doložku „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“, zmenka preto bola splatná na videnie, pri predložení, pričom bola určená lehota na jej predloženie - 4 roky od jej vystavenia.

Okresný súd poukázal na ust. § 4 ods. 6, 7 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, účinného do 10.06.2010 (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“), ktorou zákonnou úpravou sa v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby zakázalo splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platilo aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. V súčasnosti slovenský právny poriadok nepripúšťa vystavenie zmenky v súvislosti so zabezpečením spotrebiteľského úveru. V čase vystavenia predloženej zmenky to však prípustné bolo, a preto bolo nevyhnutné prihliadať na subjekty zmenkového vzťahu v zmysle vtedy účinných právnych predpisov. Nebolo možné pripustiť, aby sa vytvorila osobitná skupina subjektov, teda spotrebiteľov, u ktorých by sa vtedy účinné právne predpisy vykladali inak, ako pre všetky ostatné subjekty, napr. pokiaľ ide o zmenky vystavené v bežných občianskych vzťahoch, v ktorých nevystupuje ani podnikateľ, ani spotrebiteľ, o ktorých by sa rozhodovalo v zmysle prísneho zmenkového práva. V zmenkovom konaní bol okresný súd povinný rešpektovať rovnosť strán. Súd z úradnej moci môže skúmať platnosť zmenky, pričom neplatnosť zmenky ako cenného papiera je možné posudzovať nielen pre nesplnenie podmienok podľa zákona č. 191/1950 Zb., ale keďže sa jednalo o právny úkon, aj podľa § 34 a nasledujúceho ustanovenia Občianskeho zákonníka o platnosti právneho úkonu. Pôsobnosť Občianskeho zákonníka je však subsidiárna.

Zákon č. 191/1950 Zb. predpokladá, že posúdenie otázky platnosti alebo absolútnej neplatnosti vystavenia zmenky pre rozpor s ktorýmkoľvek právnym predpisom je možné pri indosovanej zmenke výlučne za splnenia podmienok uvedených v čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb.. V danom konaní však dlžník, teda žalovaný, takúto námietku nevzniesol, takže následne ani neboli dokazované naplnenia

tam uvedených skutočností, t.j. konanie nadobúdateľa zmenky vedome na škodu dlžníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 4 ods. 6 určuje pravidlá pre vyplnenie tzv. zabezpečovacích zmeniek, súvisiacich so spotrebiteľskými úvermi, ktoré podľa vtedy účinnej právnej úpravy boli prípustné. Porušenie tohto postupu však nemalo za následok neplatnosť zmenky. Ustanovenie § 4 ods. 7 zákona č. 258/2001 Z.z. uvádza, že veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením ust. § 4 ods. 6 citovaného zákona. Pokiaľ preto pôvodný veriteľ tejto zmenky, na rad ktorého bola zmenka vystavená, porušil povinnosti určené zákonom o spotrebiteľských úveroch a následne zmenku postúpil indosamentom na ďalšieho nadobúdateľa, za škodu, ktorá by týmto spôsobom vznikla, zodpovedá pôvodný veriteľ spotrebiteľovi, ktorý má právo uplatniť si voči nemu náhradu škody. Vyplnenie zmenky v rozpore s ust. § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. však nespôsobuje neplatnosť zmenky ako takej. Nebolo možné určiť, že porušením zákonom stanovených pravidiel vyplňovacieho práva je zmenka právnym úkonom absolútne neplatným pre rozpor so zákonom. Pri uplatňovaní práv zo zmenky výlučne zmenkový dlžník má povinnosť vznášať námietky, týkajúce sa prípadného porušenia vyplňovacieho práva ku zmenke, resp. iné námietky súvisiace so zmenkou. Vzhľadom k uvedenému, okresný súd mal za to, že zmenka je platná, obsahuje všetky náležitosti, a ak žalovaný ako vystaviteľ vlastnej zmenky nezaplatil žalobcovi - majiteľovi zmenky ani časť zmenkovej sumy, tak okresný súd návrhu žalobcu vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom, so zákonným úrokom podľa čl. I § 48 ods. 1 bod 2. zákona č. 191/1950 Zb. a zmenkovú odmenu podľa čl. I § 48 ods. 1 bod 4. zákona č. 191/1950 Zb..

O trovách prvostupňového konania okresný súd rozhodol podľa čl. 16 Nariadenia a žalobcovi ako úspešnému účastníkovi konania bola proti žalovanému priznaná náhrada trov pozostávajúca zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 91,89 Eur v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z..

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný. Odvolacie dôvody uviedol cez ust. § 205 ods. 2 písm. a), d), f) O.s.p.. Žalovaný namietol nesprávne zistený skutkový stav veci, ako aj, že neboli aplikované normy na ochranu spotrebiteľa, čím došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Okresný súd podľa názoru žalovaného sa nesprávne vysporiadal s námietkou žalovaného, keď neskúmal znaky vymedzené § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a neprijateľnými zmluvnými podmienkami sa nezaoberal z pohľadu ochrany spotrebiteľa, len z pohľadu dodávateľa a ochrany jeho práv. V tejto súvislosti žalovaný poukázal aj na čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS. Žalovaný mal za to, že pôvodný veriteľ postupoval voči nemu bez odbornej starostlivosti, v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný poukázal na to, že jeho spotrebiteľské práva boli porušené najmä tým, že pôvodný veriteľ použil v zmluve početné neprijateľné zmluvné podmienky. Blankozmenka, ktorá bola vyplnená pôvodným veriteľom vychádzala a zabezpečovala záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zákon č. 129/2010 Z.z. v § 11 ods. 1 písm. b) a d) uvádza, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r), y), alebo ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Ročná percentuálna miera nákladov v úverovej zmluve uvedená nebola, z čoho vyplýva, že pôvodný veriteľ nemal a ani nemá nárok požadovať od dlžníka úroky ani poplatky. Pri spotrebiteľskom záväzku bol okresný súd povinný v záujme naplnenia noriem na ochranu spotrebiteľa sa zaoberať neprijateľnými zmluvnými podmienkami, aby tak postupoval v zmysle čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a zabezpečiť, aby spotrebiteľ neprijateľnými zmluvnými podmienkami a plneniami z nich plynúcimi nebol vôbec viazaný. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Súdného dvora EÚ vo veci C-419/11 Česká sporiteľňa, kde súd na účely posúdenia nárokov zo zmenky musel preskúmať celý titul jej uplatnenia a povahu uplatňovaných nárokov. Súčasne žalovaný poukázal na § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru, keď nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom. Potrebu použiť normy spotrebiteľského práva pri zmenke, ktorá má svoj pôvod v spotrebiteľskom úvere vyjadril aj Ústavný súd Českej republiky v rozhodnutí zo dňa 10.1.2012 sp.zn. I. ÚS 1930/111, v opačnom prípade dôjde k porušeniu práva spotrebiteľa na súdnu ochranu. Rovnako v takomto duchu postupoval aj Ústavný súd ČR v rozhodnutí IV. ÚS 457/10 zo dňa 18.7.2013. Vo veci spotrebiteľských zmeniek medzičasom Krajský súd v Prešove podal prejudiciálnu otázku týkajúcu sa oprávnenosti nárokov z cedovanej zmenky proti spotrebiteľovi, z ktorého titulu žalovaný žiadal, aby odvolací súd zhodnotil relevanciu položenej otázky a odvolacie konanie prerušil do rozhodnutia Súdného dvora vo veci predloženej Krajským súdom v Prešove. Žalovaný v ďalšej časti svojho odvolania poukázal na rozhodnutia iných všeobecných súdov,

išlo o rozhodnutie Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 30.08.2013 sp.zn. 4C/150/2013, rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 07.11.2013 sp.zn. 39Cb/121/2013, ako aj na list Európskej komisie z 25.04.2013 pod č. 2012/4165 označený vo veci Výzva - Porušenie č. 2012/4165, ktorý bol zaslaný Slovenskej republike práve z dôvodu upozornenia zo strany Európskej komisie, že Slovenská republika pravdepodobne dôsledne nedodržiava spotrebiteľské právo Európskej únie. Okresný súd rozsudkom porušil aj európske právo - Smernicu 98/7/ES, resp. Smernicu 2008/48 o spotrebiteľských úveroch a rozhodol v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ktorá sa k tejto smernici viaže. Žalovaný poukázal na uznesenie vo veci C 76/10 Pohotovosť s.r.o. proti Ivete Korčkovskej. Žalovaný vyjadril názor, že okresný súd svojim rozhodnutím porušil práva žalovaného - spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty základných práv EÚ a súčasne porušil aj čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ a záväzok lojality k EÚ, čím sa dopustil vážnych väd konania a rozhodnutia. Podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ, súdy členských štátov majú poskytnúť spotrebiteľovi ochranu proti neprijateľným zmluvným podmienkam, čo vyplýva aj z čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Žalovaný súčasne zvýraznil aj rozhodné ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ustanovenie § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Z rozhodovacej činnosti Súdneho dvora poukázal na rozsudok vo veci C-334/92 zo dňa 16.12.1993 Teodoro Wagner Miret proti Fondo de Garantia Salarial body 20, 21, rozsudok Súdneho dvora ES vo veci 14/83 zo dňa 10.4.1984, vo veci C-240/98 zo dňa 27.6.2000, vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006, vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009, podľa ktorých je spoločným to, že skúmanie nekalej povahy podmienky zo strany súdu ex offio je vhodným prostriedkom na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou. Žalovaný žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že žaloba bude v celom rozsahu zamietnutá, eventuálne, aby bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie.

K doručenému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca. Uviedol, že uplatnil nárok zo zmenky, ktorá je listinný cenný papier inkorporujúci v listine ako takej samo právo žalobcu. Žalobca predložil ako dôkaz svojich nárokov platnú zmenku, keďže táto spĺňala všetky formálne a materiálne náležitosti vyžadované zákonom č. 191/1950 Zb., pričom voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného neboli vznesené žiadne námietky. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. V tejto súvislosti žalobca poukázal na § 17 zákona č. 191/1950 Zb. a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu, ktoré potvrdzuje závery žalobcu a to, že žalovaný v zmysle § 17 zákona č. 191/1950 Zb. vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak nemôže v konaní činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Obo 3/2008 zo dňa 22. októbra 2008. Žalobca zdôraznil hlavne ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb., z ktorého zákonného ustanovenia vyplýva zásada abstraktnosti zmenkových záväzkov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí aj pre zmenky zabezpečovacie. Dlžník preto nemôže namietat voči povinnosti zaplatiť zmenku, ktorá vyplýva z jeho pôvodného vzťahu s Pohotovosťou s.r.o., a to práve z toho dôvodu, že došlo k jej indosácii. Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Podľa zákona č. 191/1950 Zb., bol preto okresný súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť.

K prerušeniu konania Krajským súdom v Prešove vo veci sp.zn. 6Co 156/2013 žalobca uviedol, že Krajský súd v Prešove predložil Súdnemu dvoru hypotetickú otázku a navyiac nerešpektoval platné procesné predpisy uplatniteľné pre konanie vo veci samej a nerešpektoval skutočnosť, že tak prvostupňový, ako aj odvolací súd majú predovšetkým aplikovať Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Prejudiciálna otázka je vykonštruovaná a nerešpektuje prednosť Nariadenia o Európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Predložením prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru, tak sa nenaplnuje hospodárnosť a rýchlosť konania a predovšetkým jeho písomnosť. V spojitosti s položenou prejudiciálnou otázkou, žalobca mal za to, že je nutné zdôrazniť, že označené medzinárodné zmluvy majú prednosť pred právom EÚ, a to podľa čl. 351 Zmluvy o EÚ, a preto nie je možné položiť prejudiciálnu otázku tak, že bude pomerovaná z hľadiska rozporu vnútroštátna právna úprava obsahovo zhodná s medzinárodnou právnou úpravou s úpravou sekundárneho práva EÚ. Medzinárodná

právna úprava má vždy prednosť pred sekundárnym právom. Vyplýva to aj z čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Ignorovanie platnej právnej úpravy zmenkového práva, tak predstavuje porušenie medzinárodných záväzkov, ktoré sa Slovenská republika zaviazala dodržiavať. Žalobca žiadal vzhľadom k uvedenému, rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správne rozhodnutie.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovania ust. § 156 ods. 1, 3 O.s.p. bol rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 207 Eur, zmenkový úrok vo výške 6 % ročne, zmenkovú odmenu, potvrdený ako v tomto výroku vecne správne rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 O.s.p.. Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne a v závislom výroku o trovách prvostupňového konania bol v tejto časti zrušený podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátený súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, za stavu zamietnutia návrhu žalovaného na prerušenie odvolacieho konania. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia ústneho pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13Cob/237/2014-175 zo dňa 27.5.2015 a doručovanie upovedomenia o verejnom vyhlásení rozhodnutia účastníkom konania, žalobcovi prostredníctvom zástupcu, žalovanému s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli krajského súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 09.06.2015 a na internetovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

V ďalšom, krajský súd v súvislosti aj so svojim konaním a posudzovaním napadnutého rozsudku okresného súdu, vo väzbe k odvolacím dôvodom žalovaného a koncentračnej zásady, vyplývajúcej z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“) uvádza, že išlo o konanie v zmysle tohto Nariadenia, na základe ktorého podľa čl. 19 bolo aplikované procesné právo, a to Občiansky súdny poriadok, zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov. Okresný súd v tejto veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, a to verejným vyhlásením rozsudku dňa 20.03.2014. K oznámeniu o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku okresným súdom došlo spôsobom oznámenia na úradnej tabuli okresného súdu, ktoré bolo zverejnené 10.03.2014 (č.l. 94 spisu).

Podľa § 214 ods. 1 písm. b) O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie.

V zmysle vyššie citovanej zákonnej úpravy vyplýva, že na prejednanie odvolania je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie len za súčasného splnenia oboch kumulatívnych podmienok, vyplývajúcich z ust. § 214 ods. 1 písm. b) O.s.p., a to keď súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a O.s.p. bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. V tejto veci bola splnená len jedna podmienka, keďže súd prvého stupňa rozhodol vo veci bez nariadenia ústneho pojednávania, avšak súčasne kumulatívne nebola splnená podmienka potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie, a tým nebolo potrebné, aby k prejednaniu odvolania žalovaného bolo nariadené ústne odvolacie pojednávanie pred Krajským súdom v Žiline. V danej odvolacej právnej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie.

Krajský súd primárne uvádza, že pre posúdenie napadnutého rozsudku okresného súdu vo väzbe k odvolacím dôvodom žalovaného a postupu okresného súdu, boli určujúce a rozhodné ustanovenia Nariadenia a zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon č. 191/1950 Zb.“). Bolo nepochybné, že žalobca návrhom na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia na vzorovom tlačive A uviedol údaje vyžadované aj vo vzťahu k pohľadávke v čl. 8 bodu 8.1. podaného návrhu. Poukázal na to, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 18.03.2009 na zmenkovú sumu 207,00 Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 30.09.2009. Žalobca ďalej k pohľadávke uviedol, že indosovaná

zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 18.03.2009 na sumu 207,00 Eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenu pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 30.09.2009. Pokiaľ žalovaný ako vystaviteľ na zmenku neplnil nič, žalobca sa domáhal vydania rozsudku podľa čl. 7 Nariadenia, v zmysle ktorého bude žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 207,00 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 207,00 Eur od 30.09.2009 do zaplattenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 207,00 Eur od 03.02.2010 do zaplattenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, čo predstavuje 0,69 Eur, ako aj náhradu trov konania. Žalobca k návrhu na uplatnenie pohľadávky predložil aj originál zmenky.

Okresný súd podľa čl. 5 ods. 2 a 3 Nariadenia zaslal žalovanému tlačivo C - tlačivo na odpoveď spolu s návrhom žalobcu na uplatnenie pohľadávky, s prílohou s tým, aby sa žalovaný k podanému návrhu vyjadril v lehote 30 dní. Tlačivo C na odpoveď spolu s návrhom a prílohou návrhu bolo žalovanému v zmysle doručky na čl. 41 spisu doručené dňa 20.1.2014 a vyjadrenie žalovaný uskutočnil podaním zo dňa 30. januára 2014 doručeným okresnému súdu dňa 31.01.2014 (čl. 42 - 44 spisu), t.j. v lehote určenej. Žalovaný v odpovedi podaním zo dňa 30. januára 2014 uviedol, že nárok žalobcu na uplatnenie pohľadávky zo zmenky je v rozpore so zákonom, keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i), k) o) Občianskeho zákonníka. Dohoda spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, v zmysle čoho považuje takúto dohodu o vyplnení zmenky za absolútne neplatnú, ako aj keď dohoda o vyplnení blankozmenky umožňuje dodávateľovi vypísať ju jednostranne výhodne, napr. 0,25 % zmenkový denný úrok sa rovná 91,25 % ročne. Žalovaný uviedol, že ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť takúto dohodu vo všeobecných obchodných podmienkach a táto dohoda spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Súčasne žalovaný poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava z 1. marca 2011 sp.zn. 37Er/7273/2010, rozhodnutie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 2. novembra 2011 sp. zn. 3Er/611/2011, rozhodnutie Krajského súdu Trenčín z 24. februára 2012 sp.zn. 4 CoE/45/2012, keď neprijateľnou je podmienka vo výške dohodnutého úroku 0,25 % denne, vo väzbe aj na ďalšie rozsudky, rozhodnutie Krajského súdu Trenčín z 24. februára 2012 sp.zn. 4 CoE/45/2012, Krajského súdu Prešov z 31. mája 2011 sp.zn. 6 CoE/69/2011, rozhodnutie Krajského súdu Trenčín z 18. februára 2013 sp.zn. 3 CoE/21/2013, rozhodnutie Krajského súdu Trenčín z 19. apríla 2012 sp.zn. 2 CoE/67/2012. Žalovaný v odpovedi na návrh žalobcu uviedol, že súhlasí s rozhodnutím veci bez pojednávania. Súčasťou odpovede žalovaného nebol návrh na prerušenie súdneho konania.

Je potrebné v súvislosti s uplatnenou pohľadávkou žalobcom poukázať na účel, zmysel Nariadenia, keďže v zmysle tohto Nariadenia žalobca vyvolal konanie pred Okresným súdom Martin. Z bodu 8 Nariadenia vyplýva, že Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu by malo zjednodušiť a zrýchliť konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch a zároveň znížiť náklady tým, že okrem možností existujúcich na základe práva členských štátov, ktoré zostanú nedotknuté, poskytne alternatívny ďalší nástroj. Vzhľadom k účelu, ktorý bol sledovaný Nariadením, a to zjednodušiť a zrýchliť takéto konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, potom je úzko spätá aj koncentračná zásada, ktorá vyplýva z dodržiavania termínov vyplývajúcich z tohto Nariadenia, tak pre žalobcu ako aj žalovaného, v ktorých termínoch musia byť splnené účastníkom sporu uložené povinnosti, na čo nasleduje aj povinnosť súdu dodržať termíny pre rozhodnutie vo veci.

V súvislosti s posúdením odvolacích dôvodov žalovaného a napadnutého rozhodnutia okresného súdu, bolo nevyhnutné zo strany krajského súdu uviesť citáciu nižšie uvedených rozhodných ustanovení Nariadenia a s ohľadom na charakter uplatnenej pohľadávky, a to zmenkovej pohľadávky uviesť citáciu rozhodných ustanovení zákona č. 191/1950 Zb..

Podľa čl. 5 ods. 1 Nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods. 2 Nariadenia po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia

tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods. 3 Nariadenia odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods. 6 Nariadenia akákoľvek protipohľadávka, ktorá sa má podať na vzorovom tlačive A, a akékoľvek príslušné podporné dokumenty sa doručia navrhovateľovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia. Navrhovateľ je povinný odpovedať na akúkoľvek protipohľadávku do 30 dní odo dňa jej doručenia.

Podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 3 Nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. I, § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb., Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 2 cit. ust. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa ods. 3 cit. ust. úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa čl. I, § 10 cit. zák., ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou neobstaranosťou.

Podľa čl. I, § 11 ods. 1 cit. zák. každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I, § 17 cit. zák., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I, § 34 ods. 1 cit. zák. je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa čl. I, § 48 ods. 1 cit. zák. majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa čl. I, § 75 cit. zák., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa § 495 Občianskeho zákonníka platnosti záväzku nebráni, ak nie je vyjadrený dôvod, na základe ktorého je dlžník povinný plniť. Veriteľ je však povinný preukázať dôvod záväzku, s výnimkou cenných papierov hromadne vydaných alebo iných cenných papierov, pre ktoré je zákonom ustanovené, že veriteľ túto povinnosť nemá.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

V súlade s čl. 4 ods. 1 Nariadenia žalobca začal konanie vyplnením vzorového tlačiva A, jeho podaním na príslušný súd a podľa Nariadenia v čl. 8 bod 8.1 tohto tlačiva uviedol údaje o uplatnenej pohľadávke a opísal dôkazy, ktoré podporujú uplatnenú pohľadávku, a to zmenka vystavená žalovaným, ktorá v origináli ako dôkaz bola doložená. Z tejto zmenky vyplýva, že ju vystavil žalovaný dňa 18. marca 2009 v Turčianskych Tepliciach na zmenkovú sumu 207,00 Eur s bezpodmienečným sľubom zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, sumu dvestosedem Eur, zmenkový úrok 0,25 % denne od 30. septembra 2009, splatné: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalovaný bol uvedený ako vystaviteľ s menom, priezviskom, trvalým bydliskom, rodným číslom, pod ktorými identifikačnými údajmi sa nachádza podpis žalovaného ako vystaviteľa zmenky. Zmenka bola indosovaná na žalobcu, čo vyplynulo z údaju umiestneného na rube zmenky. Bolo nepochybné, že žalobca podľa Nariadenia a podľa údajov o pohľadávke uvedených v čl. 8 bodu 8.1 vyplneného vzorového tlačiva A, uplatnil proti žalovanému zmenkovú pohľadávku. Pohľadávka žalobcu vyplývala z predloženej zmenky vystavenej žalovaným.

Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke, čiastku v nej určenú. Ide o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Abstraktnosť záväzku zo zmenky má ten dôsledok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Záväzok zo zmenky nie je viazaný na iné dôvody vzniku zmenky. Ak žalobca uplatňuje svoju pohľadávku len na základe vystavenej zmenky, tak majiteľ takejto zmenky nemusí pri jej predložení na zaplatenie a ani neskôr pri jej vymáhaní poukazovať na nič iné, len to, že je vlastníkom zmenky. Nemá dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Ak je zmenka platná, tak je dostatočným dôkazom pre vznik uplatneného nároku z nej vyplývajúceho a potom je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a v súdnom konaní ich aj preukázal. Abstraktnosť zmenkového záväzku znamená aj jeho nezávislosť, samostatnosť, keďže zmenkový záväzok existuje nezávisle na dôvode jeho vzniku. Zmenkový záväzok je tak nezávislý na kauzálnych záväzkoch. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky existujú vedľa seba dva záväzky, a to záväzok kauzálny (pôvodný) a popri ňom záväzok zmenkový. Účelom zabezpečovacej zmenky je, aby v prípade omeškania s plnením záväzku všeobecno-právnej povahy bolo zabezpečené plnenie práve zo zmenky, avšak aj záväzok z takejto zabezpečovacej zmenky má povahu abstraktnú a nespornú.

Žalobcovi za daného stavu a uplatnenia pohľadávky podľa Nariadenia s charakterom pohľadávky ako zmenkovej, v zmysle zákona č. 191/1950 Zb. postačovalo predloženie zmenky a opis rozhodujúcich skutočností, ktoré osobitne boli vyjadrené v čl. 8 bod 8.1. údajov o pohľadávke vyplneného vzorového tlačiva A.

Po doručení tlačiva C na odpoveď žalovanému v zmysle čl. 5 ods. 2 a 3 Nariadenia, žalovaný v tejto odpovedi neposkytol argumentáciu zabezpečovacej zmenky, neposkytol tvrdenia o kauzálnom vzťahu, jeho identifikáciu, bránil sa len tým, že uplatnenie pohľadávky zo zmenky je v rozpore so zákonom, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i), k), o) Občianskeho zákonníka, ak dohoda vytvára hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, čím ide o dohodu o vyplnení zmenky za absolútne neplatnú. Navyše žalovaný v odpovedi uviedol, že pri vyplnení blankozmenky žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť dohodu vo všeobecných obchodných podmienkach, a tak bolo umožnené vypísať zmenku jednostranne výhodne, napr. pri 0,25 % zmenkovom dennom úroku, čo predstavuje 91,25 % ročne. Žalovaný v odpovedi doručeného tlačiva C neuviedol obranu ani podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb. Vzhľadom k uvedenej odpovedi žalovaného, preto okresný súd správne postupoval v tej časti, ak žalobcom uplatnený nárok posúdil ako nárok zo zmenky, keď predmetom uplatneného nároku žalobcom nebol nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. Posudzovanie základného vzťahu, t.j. kauzálneho vzťahu by malo význam, pokiaľ by žalovaný vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu alebo, ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však v konaní musel zároveň preukázať. Ak žalobca uplatnil nárok titulom zaplataenia zmenkovej pohľadávky podľa predloženej zmenky, tak bol nositeľom dôkazného bremena len ohľadom tých skutkových tvrdení, na základe ktorých uplatnil svoju pohľadávku voči žalovanému.

Vo vzťahu k indosácii zmenky sa uvádza, že jej využitie vyplýva z ust. § 11 zákona č. 191/1950 Zb. Samotná zmenka vystavená žalovaným umožňovala jej indosáciu, prevod práva zo zmenky indosamentom (rubopisom) na nového majiteľa zmenky, k čomu došlo a žalobca ako indosátor bol nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 18. marca 2009 na zmenkovú sumu 207,00 Eur. S poukazom na ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. bol to výlučne žalovaný ako subjekt, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné. Žalovaný bol povinný tvrdiť a súčasne preukázať okolnosti, ktorými by spochybnil abstraktný charakter indosamentu podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb., teda okolnosti, ktoré by preukazovali záver, že majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Dlžník tak musí preukázať, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. Takejto obrany sa však žalovaný nedovoľoval, a preto okresný súd správne postupoval, ak posúdil nárok žalobcu uplatnený zo zmenky ako zmenkový nárok a rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 207 Eur spolu s úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 207 Eur od 03.02.2010 do zaplataenia, ktorý 6 % ročný úrok vyplýva z čl. I. § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., keď pod bodom 2. tohto zákonného ustanovenia je vyjadrené, že majiteľ zmenky môže postihom žiadať 6 % úroky odo dňa zročnosti. Vecná správnosť rozhodnutia okresného súdu je aj v povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zo sumy 207 Eur v sume 0,69 Eur podľa čl. I § 48 ods. 1 bodu 4 zákona č. 191/1950 Zb.. V tejto výrokovej časti bol preto rozsudok okresného súdu vo vyvolanom odvolacom konaní potvrdený ako v tomto výroku vecne správne rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 O.s.p.. K vecnej správnosti tejto výrokovej časti rozsudku okresného súdu sa zvyrazňuje tá skutočnosť, že samotný žalobca ako majiteľ zmenky bol dostatočne legitímny už tým, že drží zmenku bez toho, aby musel preukazovať dôvod jej vzniku, dôvod jej prijatia, či dôvod jej indosácie a nadobudnutia. Záväzok vyplývajúci zo zmenky je záväzkom samostatným, a preto nie je závislým na pôvodnom kauzálnom vzťahu. Ak žalobca uplatnil nárok zo zmenky, bez ďalšieho nebolo možné rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, o všeobecných podmienkach zmluvy, a tým ani z nej žalovaným namietaných neprijateľných podmienok, aj keď by bolo nepochybné, že s danou zmenkou súvisia. Krajský súd poukazuje na ustálenú judikatúru všeobecných súdov SR, podľa ktorej „...z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplataeniu, prípadne vymáhaniu preukazovať, že mu žalovaný zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje“ (rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo 3/2008). Krajský súd poukazuje tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 21/2012, podľa ktorého „...Pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu. Záväzok zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukazovať iným spôsobom, než predložením prvopisu zmenky, ktorá, ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplataenie“.

Krajský súd je toho názoru, že závery okresného súdu, ktoré vychádzali z posúdenia zmenky a zmenkových nárokov vyplývajúcich z tejto zmenky, boli vecne správne, pretože žalovaný ako dlžník zo

zmenky kauzálne námietky nevzniesol. Ustanovenie § 17 zákona č. 191/1950 Zb. dokazovanie ohľadom základného vzťahu a s tým súvisiacej obrany žalovaného o neprijateľnosti zmluvných podmienok tohto základného vzťahu pripúšťa len vtedy, ak sú ohľadom kauzálneho vzťahu podané a súčasne preukázané námietky zo strany dlžníka. Okresný súd pri posudzovaní uplatnenej pohľadávky žalobcom bol oprávnený, čo aj uskutočnil, posudzovať len to, či zmenka obsahuje všetky zákonom č. 191/1950 Zb. vyžadované náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť do nej povinne uviesť. Okresný súd, pokiaľ zo strany žalovaného v rámci odpovedi na podaný návrh žalobcu neboli uplatnené kauzálne námietky, nebol oprávnený skúmať podmienky vystavenia zmenky, ani jej neprípustnosť. Zákaz zneužitia práva je síce jedným zo základných princípov fungovania právneho štátu, napriek tomu právna úprava zákona č. 191/1950 Zb. je prísne formálna a neumožňuje súdu bez podania námietsk dlžníkom prelomiť zásadu uvedenú v § 17 zákona č. 191/1950 Zb. tak, aby sa mohol súd zaoberať základným záväzkovým vzťahom, ktorý môže mať charakter vzťahu spotrebiteľského. Nespornosť a abstraktnosť zmenkových záväzkov môže prelomiť len taká skutočnosť, že sám majiteľ pri nadobúdaní zmenky nekonal poctivo a že konal na škodu dlžníka. Námetka nepoctivého nadobudnutia zmenky ďalším majiteľom na škodu dlžníka však musí byť ako relatívna námetka uplatnená dlžníkom, k čomu zo strany žalovaného ako dlžníka v odpovedi na tlačivo C nedošlo, a tým súčasne ani z jeho strany nebola preukázaná. Žalobca ako nadobúdateľ zmenky, ktorý nie je právnym nástupcom pôvodného majiteľa, nemá povinnosť preukazovať okolnosti týkajúce sa vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným. Okresný súd preto bez námietsk žalovaného (kauzálnych námietsk) nie je oprávnený ex offio skúmať a vykonávať dokazovanie ohľadom záväzkovo-právneho vzťahu, aj keď by tento záväzkovo-právny vzťah mohol byť vzťahom spotrebiteľským. Predmetom konania je výlučne nárok uplatnený žalobcom zo zmenky a tento bol správne okresným súdom posúdený podľa zákona č. 191/1950 Zb. Krajský súd je toho názoru, že ani dlžníkov, ktorí sú spotrebiteľmi, nie je možné vyňať z pôsobnosti ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb., najmä ak takíto dlžníci žiadne relevantné námietky týmto ustanovením predpokladané v konaní voči indosatárovi zmenky neuplatnili. Bez relevantných námietsk dlžníka, aj keď je tento spotrebiteľom, je výklad, ktorý smeruje k prelomeniu zásad stanovených v ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. v nesúlade s výslovným znením tohto ustanovenia.

V súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu a dátumom vystavenia zmenky žalovaným dňa 18. marca 2009, je potrebné poukázať na ust. § 4 ods. 6, 7 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom k dátumu vystavenia zmenky žalovaným, z ktorej zákonnej úpravy vyplýva, že veriteľ mohol prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojho nároku zo spotrebiteľského úveru, len ak sa jednalo o zmenku zabezpečovaciu a zmenková suma bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Pokiaľ by aj v danom prípade zmenková suma vyplnená do zmenky túto maximálnu zmenkovú sumu podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. presahovala, tak uvedené mohlo mať podľa názoru krajského súdu za následok len vznik práva na náhradu škody, avšak nemohlo spôsobiť absolútnu neplatnosť zmenky a ani neplatnosť dohody o vyplnení zmenky. Samotný zákon č. 258/2001 Z.z. totiž porušenie ust. § 4 ods. 6 nesankcionoval neplatnosťou zmenky, či neplatnosťou dohody o jej vyplnení, ale vznikom zodpovednosti veriteľa za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením povinnosti podľa ods. 6 veriteľom. V prípade porušenia tohto zákonom ustanoveného obmedzenia, tak mohol žalovanému vzniknúť výlučne len nárok na náhradu škody voči pôvodnému veriteľovi, teda voči spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ktorá zmenku vystavenú v rozpore s týmto ustanovením od žalovaného ako dlžníka prijala. POHOTOVOSTĚ, s.r.o. však nebola účastníkom tohto konania a v dôsledku porušenia tejto zákonnej povinnosti nemohol vzniknúť žiaden nárok žalovaného ako dlžníka voči žalobcovi, ktorý nie je veriteľom z pôvodného kauzálneho vzťahu.

S ohľadom na uvedené, preto nemohlo dôjsť k tomu, že by zmenka bola absolútne neplatná, resp. že by dohoda o vyplnení zmenky bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Nemožno konštatovať v zmysle odvolacej argumentácie žalovaného, že dohoda o vyplnení zmenky má byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou z dôvodu, že obchádza právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, keďže opätovne krajský súd poukazuje na § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., ktoré je aplikovateľné aj na predmetnú zmenku vystavenú žalovaným dňa 18. marca 2009. Uvedené zákonné ustanovenie priamo počítalo s tým, že za účelom zabezpečenia nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru je možné vystaviť zabezpečovaciu zmenku, ktorá musí spĺňať zákonom v danom ustanovení určené podmienky. Zákon pritom priamo počítal aj s tým, že zmenka bude vystavená ako blankozmenka, keď uvádzal, že veriteľ je povinný dlžníkovi vydať zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s týmto ustanovením. Samotný zákon tak počítal s tým, že dlžník vystaví blankozmenku, ktorú dodatočne vyplní veriteľ. V

danom čase tak vystavenie takejto zmenky bolo v súlade s právnou úpravou zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda nebolo možné konštatovať, že by sa malo jednať o postup veriteľa, ktorý je postupom s neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ako bolo uvedené vyššie, otázku porušenia zákonom stanoveného limitu, do ktorého je možné stanoviť zmenkovú sumu, zákonodarca riešil nie neplatnosťou zmenky alebo dohody o jej vyplnení, ale vznikom osobitného nároku spotrebiteľa na náhradu škody vzniknutej spotrebiteľovi porušením tohto ustanovenia veriteľom. Žalobcom predložená zmenka má tak zákonom zmenkovým a šekovým požadované náležitosti. Ide o zmenku vystavenú žalovaným, a tým bol namieste postup okresného súdu, ak výrokovou časťou rozsudku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 207 Eur, úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 207 Eur od 03.02.2010 do zaplataenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zo sumy 207 Eur v sume 0,69 Eur návrhu žalobcu vyhovel. Vzhľadom k uvedeným právnym hodnoteniam vyjadreným krajským súdom v odôvodnení tohto rozhodnutia, preto nebolo možné prihliadnúť k rozhodovacej činnosti súdov, na ktorú poukázal žalovaný v podanom odvolaní.

Až v odvolacom konaní žalovaný uviedol, že vo veci spotrebiteľských zmieniek Krajský súd v Prešove podal prejudiciálnu otázku týkajúcu sa oprávnenosti nárokov z cedovanej zmenky proti spotrebiteľovi, za ktorého stavu žalovaný žiadal zhodnotenie relevancie položenej otázky a prerušenie odvolacieho konania do rozhodnutia Súdneho dvora vo veci predloženej Krajským súdom v Prešove. V danej odvolacej právnej veci sa nejedná o situáciu vyplývajúcu z ust. § 109 ods.1 písm. c) O.s.p.. Odvolací súd, a to Krajský súd v Žiline nepožiadala Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy, a tým nebol povinný dané odvolacie konanie prerušiť, a to ani z dôvodu, že konanie prerušil iný súd, Krajský súd v Prešove, z titulu položenia prejudiciálnej otázky, keďže vzhľadom k vyššie uvedeným právnym záverom a hodnoteniam, s kladením dôrazu na posúdenie uplatnenej pohľadávky žalobcom podľa zákona č. 191/1950 Zb. ako zmenkových nárokov, tak neprebíha pre daný Krajský súd v Žiline ako súd odvolací konanie, v ktorom by sa riešila otázka, ktorá by mohla mať význam pre jeho rozhodnutie. Z uvedených záverov bol preto návrh žalovaného na prerušenie odvolacieho konania zamietnutý. K úplnosti sa dodáva, že prerušenie konania je na úvahe súdu. Ide o procesnú možnosť súdu, nie jeho povinnosť. Súd aj podľa ust. § 6 O.s.p. je povinný postupovať tak, aby ochrana práv účastníkov konania bola rýchlejšia a účinnejšia, preto prerušenie konania predstavuje skôr výnimku ako pravidlo. Krajský súd poukazuje aj na uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo 22/2012, z ktorého vyplýva, že ak by aj súd nerozhodol o návrhu na prerušenie konania, nejednalo by sa o vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Z uvedeného krajský súd konštatuje, že mal splnené podmienky k meritórnemu prejednaniu odvolania žalovaného.

Rozsudok okresného súdu bol však zrušený vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 207 Eur od 30.09.2009 do zaplataenia v spojení aj so závislým výrokom o trovách prvostupňového konania a v tejto časti došlo k vráteniu veci okresnému súdu na ďalšie konanie. K zrušeniu rozsudku okresného súdu v tejto časti (vo výroku o trovách prvostupňového konania ako výroku závislého, keďže o trovách sa rozhoduje v konečnom rozhodnutí o veci), došlo s prihliadnutím k tomu, že okresný súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie o priznaní zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 207 Eur od 30.09.2009 do zaplataenia, v súvislosti s vyjadrením žalovaného ako odpoveď - tlačivo C. Žalovaný sa bránil neprimeranosťou zmenkového úroku 0,25 % denne, čo predstavuje 91,25 % ročne, konkrétne v podaní zo dňa 30. januára 2014, ktorým sa žalovaný vyjadril k návrhu uplatnenej pohľadávky žalobcom. V tejto časti zmenkového úroku, vo väzbe k vyjadreniu žalovaného pri doručení tlačiva C na odpoveď, okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol závery, pre ktoré vyhodnotil zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne za opodstatnený; osobitne k tomuto druhu uplatneného zmenkového nároku neuviedol dôvody. Z ďalšieho len skonštatoval, že pokiaľ zmenka bola platná, obsahovala všetky náležitosti, tak bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom, zákonným úrokom, zmenkovou odmenou podľa čl. I § 48 ods. 1 bod 2., bod 4. zákona č. 191/1950 Zb.. Po vrátení veci okresný súd vyhodnotí zmenkový úrok 0,25 % denne zo sumy 207 Eur, vo väzbe k vyjadreniu žalovaného k návrhu žalobcu, ktoré bolo uskutočnené v súvislosti s doručení tlačiva C ako tlačiva na odpoveď, t.zn. že okresný súd sa vyjadrí i k zmenkovému úroku 0,25 % denne, dojednanému v zmysle čl. I § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., jeho výšku posúdi s vyhodnotením doby ukončenia lehoty úročenia zmenkovej sumy v súlade s obsahom ust. § 48 a § 49 čl. I zákona č. 191/1950 Zb.. Okresný súd svoje rozhodnutie v tejto časti uplatneného zmenkového nároku odôvodní náležitosťami vyžadovanými ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p..

Z dôvodu, že rozsudok okresného súdu bol zrušený vo výrokovej časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, tak s týmto bolo spojené aj zrušenie výrokovej časti o trovách prvostupňového konania ako závislého výroku, pretože o trovách súdneho konania sa rozhoduje až v konečnom rozhodnutí o veci. Za tohto stavu okresný súd v rámci nového rozhodnutia, rozhodne aj o trovách spojených s týmto odvolacím konaním.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.